

Samenvatting

Het Rijk voert met ingang van 2017 wijzigingen door in het beleid voor de eigen bijdrage voor Wmo-gebruikers. Het college heeft op basis hiervan de gemeentelijke regels voor de eigen bijdrage Wmo voor 2017 aangepast. De meeste huishoudens gaan daardoor een lagere eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen betalen dan in 2016.

Sinds 1 januari 2015 betalen Wmo-gebruikers in Maastricht een lagere eigen bijdrage dan voorgeschreven in het landelijk beleid. Dit wordt ook in 2017 in stand gehouden.

De gemeentelijke regelgeving voor de maximale eigen bijdrage in de Wmo is hiermee opnieuw voordeliger voor Maastrichtenaren dan hetgeen is opgenomen in de landelijke regelgeving.

Beslispunten

1. In te stemmen met de volgende rekenregels (parameters) per 1 januari 2017 voor het berekenen van de maximale eigen bijdrage Wmo:
  - a. de basisbijdrage per 4 weken voor inkomens onder het inkomensbedrag wordt voor alle huishoudtypen op 80% gesteld van hetgeen landelijk is bepaald;
  - b. de inkomensbedragen worden voor alle huishoudtypen gelijk gesteld aan hetgeen landelijk is bepaald;
  - c. de inkomensafhankelijke bijdrage – het zogenaamde marginaal tarief – wordt voor alle huishoudtypen vastgesteld op 80% van hetgeen landelijk is bepaald.
2. In te stemmen met het gewijzigde Besluit maatschappelijke ondersteuning 2015 gemeente Maastricht per 1 januari 2017, specifiek ten aanzien van het gewijzigde artikel 33 lid 3, waarin de onder beslispunt 1 genoemde rekenregels per 1 januari 2017 worden geformaliseerd.
3. In te stemmen met het gewijzigde Besluit Jeugdhulp 2015 gemeente Maastricht per 1 januari 2017, specifiek ten aanzien van het verwijderen van bepalingen inzake de afgeschafte ouderbijdrage, in artikel 1 en artikel 16.

Besluit Burgemeester en Wethouders 20 december 2016:

Conform.

1. Aanleiding

Het Kabinet heeft op Prinsjesdag 2016 aangekondigd de eigen bijdrage Wmo in 2017 te zullen verlagen. Gecommuniceerd is dat, nu het beter gaat met Nederland, huishoudens in de eigen bijdrageregeling van de Wmo er allemaal op vooruit zullen gaan (zie bijlage 2).

Het Kabinet wil hierbij in het bijzonder *eenverdieners met een chronisch zieke partner* tegemoet komen. De kans dat deze huishoudens ondersteuning ontvangen vanuit de Wmo acht het Kabinet namelijk relatief groot. Maar ook de andere huishoudtypen profiteren volgens het Kabinet van de verlaagde eigen bijdrage, waardoor in totaal circa 290.000 huishoudens in meer of mindere mate profijt zullen hebben.

Dit rijksbesluit leidt tot een gewijzigd landelijk Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 per 1 januari 2017. En aangezien dit besluit de wettelijke leidraad is voor het gemeentelijk beleid voor de eigen bijdrage, zullen gemeenten hun eigen bijdragebeleid opnieuw onder de loep moeten nemen. Dit geldt in het bijzonder voor gemeenten die momenteel reeds een versoepeld beleid voor de eigen bijdrage voeren, zoals Maastricht .

Gebleken is dat de wijzigingsvoorstellen van het Kabinet – over de volle breedte – slechter uitpakken voor onze Wmo-gebruikers dan het huidige gemeentelijke beleid voor de eigen bijdrage. Met andere woorden: als de wijzigingsvoorstellen een-op-een worden overgenomen, gaan veel Wmo-gebruikers in onze gemeente een hogere eigen bijdrage betalen.

Dit betekent dat het Kabinetsbesluit acuut leidt tot een heroriëntatie op het gemeentelijke beleid voor de eigen bijdrage, waarmee het eerder genomen besluit van het PHO Maastricht-Heuveland om dit beleid voor 2017 ongewijzigd te laten, nu ter discussie staat. De nu voorliggende nota bevat een voorstel voor de gemeentelijke eigen bijdrageregeling per 1 januari 2017.

2. Context

Uitgangspunt van de Wmo is dat mensen die ondersteuning ontvangen via een Wmo-maatwerkvoorziening, daarvoor ook *naar vermogen* een bijdrage in de kosten betalen¹. Hierbij geldt dat mensen de kostprijs van de ontvangen voorziening betalen, *tenzij* het inkomen van de ondersteuningsbehoevende en eventueel zijn/haar partner dit niet toestaat. In dit laatste geval betaalt iemand een eigen bijdrage afgestemd op zijn/haar inkomen.

Uit onderzoek blijkt dat $\pm 80\%$ van de ondersteuningsbehoevenden niet de kostprijs betaalt, maar een lagere periodebijdrage op basis van hun inkomen. Voorliggende nota voorziet enkel in een voorstel ten aanzien van deze groep van $\pm 80\%$. De overige $\pm 20\%$ betaalt namelijk de kostprijs van de voorziening, waarin voorliggende nota geen wijziging voorstelt. Voor deze laatste groep verandert er daarom niets.

Het (landelijke) Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 schrijft regels voor ten aanzien van het eigen bijdragebeleid dat gemeenten mogen voeren. Kort gezegd regelt dit besluit het maximum aan eigen bijdrage Wmo dat per vier weken van de ondersteuningsbehoevende – naar vermogen - gevraagd mag worden. De gemeenteraad mag volgens dit besluit wel een lagere bijdrage opleggen, maar geen hogere. Daarbij geldt bovendien dat de versoepeling van de eigen bijdrage voor alle groepen huishoudens *in gelijke mate* moet worden doorgevoerd (in procentuele zin).

Verlaagde eigen bijdrage

Vanaf 1 januari 2015 kent de gemeente Maastricht beleid waarin de eigen bijdrage lager is dan in de landelijke systematiek. Aanleiding hiervoor was het voornemen van het Rijk om per 1 januari 2015 de eigen bijdragen van onze inwoners te verhogen met 33%. Dit als gevolg van het afschaffen van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg).

De gemeente Maastricht wilde deze lastenverzwaring richting haar inwoners voorkomen. De vanuit het Rijk geïnitieerde verhoging van de eigen bijdrage van 33% wordt door de gemeente gecompenseerd door het hanteren van een lagere eigen bijdrage voor de Wmo.

Daarmee geven we tevens uitvoering aan ons beleidsvoornemen om de rijkscompensatiegelden in verband met het afschaffen van de Wtcg en de Compensatieregeling Eigen Risico (CER) te bestemmen voor de doelgroep die door het afschaffen van deze regelingen wordt getroffen. Alle gebruikers van maatwerkvoorzieningen worden bereikt en er is een directe relatie met de werkelijke

---

¹ Behoudens uitzonderingen, zoals rolstoelen, merendeel voorzieningen voor personen > 18 jaar, Vervoer op Maat.

individuele kosten. Financiering hiervan vindt plaats uit de geormerkte CER/Wtcg gelden (€ 2,1 miljoen t.b.v. tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken en beperkten).

Kaders

- Coalitieakkoord 2014-2018 "Wij Maastricht!"
- Toekomstagenda Sociaal Domein 2022 Maastricht-Heuvelland
- Wmo 2015 en het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015
- Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 gemeente Maastricht :
Hoofdstuk 6 van de verordening regelt de bijdrage aan voorzieningen. Hierin delegeert de gemeenteraad het vaststellen van de gemeentelijke rekenregels (parameters) aan het college.
- Besluit maatschappelijke ondersteuning 2015 gemeente Maastricht:
In hoofdstuk 7 van het besluit legt het college de rekenregels (parameters) vast die gelden ten aanzien van het eigen bijdragebeleid. Het gaat hier om (1) de maximaal mogelijke periodebijdrage op basis van leeftijd, gezinssituatie en inkomen en (2) de kostprijzen van eigen bijdrageplichtige Wmo-voorzieningen.

3. Gewenste situatie

Het Rijk heeft voor 2017 nieuwe regels voor het bepalen van de eigen bijdrage vastgesteld, waardoor. De maximaal mogelijke eigen bijdrage is verlaagd. Deze verlaging is het sterkst voor eenverdieners met een chronisch zieke partner.

De doorvertaling van de nieuwe landelijke rekenregels per 1 januari 2017 toont dat het een-op-een toepassen ervan in Maastricht tot een verhoging van de eigen bijdragen leidt. Dit komt omdat Maastricht reeds lagere eigen bijdragen hanteerde dan het Rijk nu voorstelt.

Voor 75% van de Wmo-ers – namelijk de eenpersoonshuishoudens – belopen de meerkosten ten opzichte van 2016 €38,35 tot €1.097,93 op jaarbasis. De groep meerpersoonshoudens met de AOW-gerechtigde leeftijd bespaart enkel bij de lage inkomens tot €27.000,- (€43,55 tot €21,78 op jaarbasis). Vanaf een inkomen van €27.500 lopen de meerkosten op van €40,72 naar €1.103,23 op jaarbasis.

De meerpersoonshuishoudens die nog niet, of nog niet beiden de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt hebben wel voordeel van de nieuwe landelijke regelregels. Dit betreft echter een kleine groep

huishoudens. Van deze groep besparen huishoudens met een inkomen tot €45.000 tussen € 271,05 en €953,35 op jaarbasis.

Meer detailinformatie is te vinden in bijgevoegde notitie “parameters eigen bijdrage 2017” (bijlage 1). In deze notitie wordt uitleg gegeven over de systematiek van de eigen bijdrage en de nieuwe landelijke rekenregels 2017. Daarnaast zijn in de notitie drie scenario’s uitgewerkt. Het voorkeursscenario wordt in voorliggende nota ter besluitvorming voorgelegd. Dit scenario zorgt ervoor dat alle Wmo-ers die een eigen bijdrage betalen op basis van hun inkomensafhankelijk maximum, er op voorruit gaan in 2017.

Voorstel ten aanzien van de maximaal mogelijke eigen bijdrage

Ongeveer 80% van onze inwoners met een Wmo-voorziening waarvoor een eigen bijdrage geldt, betaalt niet de kostprijs van de voorziening, maar een lager bedrag omdat het inkomen het niet toelaat om die kostprijs te betalen. Zij betalen een bijdrage *naar vermogen*. Voorgesteld wordt om de volgende systematiek vast te stellen voor de maximaal mogelijke eigen bijdrage op basis van inkomen.

Voorgesteld wordt om de gemeentelijke rekenregels voor de maximale eigen bijdrage opnieuw lager vast te stellen dan het landelijke maximum. Hierbij wordt rekening gehouden met het voorschrift dat alle wijzigingen die de gemeente doorvoert *in gelijke mate voor alle groepen huishoudens* moeten plaatsvinden. Dit leidt tot de volgende rekenregels:

1. Rekenregel A: de basisbijdrage per 4 weken voor inkomens onder het inkomensbedrag wordt voor alle huishoudtypen gesteld op **80%** van hetgeen landelijk is bepaald;
2. Rekenregel B: de inkomensbedragen worden voor alle huishoudtypen gelijk gesteld aan hetgeen landelijk is bepaald (overeenkomstig het gemeentelijk beleid in 2016);
3. Rekenregel C: De inkomensafhankelijke bijdrage – het zogenaamde marginaal tarief – wordt voor alle huishoudtypen vastgesteld op **80%** van hetgeen landelijk is bepaald. De inkomensafhankelijke bijdrage verandert hiermee niet ten opzichte van 2016.

Dit voorstel leidt tot de volgende basisbijdragen, inkomensbedragen en bijbehorende marginale tarieven die per 1 januari 2017 worden geformaliseerd in artikel 33 lid 3 van het Besluit maatschappelijke ondersteuning 2015 gemeente Maastricht (zie bijlage).

Huishoudtype	A. Basisbijdrage per 4 weken voor inkomens onder inkomensbedrag	B. Inkomensbedrag	C. Marginaal tarief vanaf inkomensbedrag
1. Eenpersoonshuishoudens, niet AOW-gerechtigde leeftijd	€ 14,00 ²	€ 22.632	10% ³
2. Eenpersoonshuishoudens, AOW-gerechtigde leeftijd	€ 14,00 ²	€ 17.033	10% ³
3. Meerpersoonshuishoudens, niet (beiden) AOW-gerechtigde leeftijd	€ 0,00 ⁴	€ 35.000	10% ³
4. Meerpersoonshuishoudens, AOW-gerechtigde leeftijd	€ 14,00 ²	€ 23.525	10% ³

Financieel effect

Hieronder wordt per type huishouden het financieel effect van de gewijzigde rekenregels toegelicht. Tevens wordt in cursief het verschil tussen de landelijke en de gemeentelijke rekenregel aangegeven.

- **Eenpersoonshuishoudens** zullen per 4 weken minimaal €14,00 gaan betalen i.p.v. €14,55. Daarnaast blijven zij over het meerinkomen boven het inkomensbedrag een eigen bijdrage van 10% betalen.

Dit leidt op jaarbasis tot besparingen voor deze groep, van minimaal €7,15 tot €21,75.

Deze groep betaalt tussen € 45,50 en €1.119,68 per jaar minder aan eigen bijdrage dan wanneer de landelijke rekenregels 2017 waren toegepast.

- **Meerpersoonshuishoudens, één of beiden niet AOW-gerechtigde leeftijd** zullen per 4 weken €0,00 gaan betalen in plaats van €20,85. Dit is landelijk bepaald, gemeenten kunnen hier niet van afwijken.

² Landelijk is deze basisbijdrage vastgesteld op €17,50

³ Landelijk is dit percentage vastgesteld op 12,5%

⁴ Het Rijk heeft deze basisbijdrage vastgesteld op €0,-. De gemeente kan deze bijdrage zodoende niet verder verlagen.

Vanaf een inkomen van €35.000,- betalen deze huishoudens een eigen bijdrage van 10% van het meerinkomen. In 2016 gold voor deze groep een lagere drempel voor het marginale tarief van 10%, namelijk €28.177,-.

Deze groep gaat er het meest op vooruit. De lage en midden inkomensgroep tot €35.000 bespaart tussen € 271,05 en € 953,35 op jaarbasis. Vanaf € 35.000 blijven de besparingen constant op € 953,35 op jaarbasis.

Deze groep betaalt tot €875,- per jaar minder aan eigen bijdrage dan wanneer de landelijke rekenregels 2017 waren toegepast.

- **Meerpersoonshuishoudens, AOW-gerechtigde leeftijd** zullen per 4 weken €14,00 gaan betalen in plaats van €20,85. Daarnaast blijven zij over het meerinkomen boven het inkomensbedrag 10% betalen.

Deze groep bespaart bij lage inkomens tot €23.525 een bedrag van €89,05 op jaarbasis. Vanaf € 23.525 blijven de besparingen constant op € 104,15 op jaarbasis.

Deze groep betaalt tussen de € 45,50 en €1.119,68 per jaar minder aan eigen bijdrage dan wanneer de landelijke rekenregels 2017 waren toegepast.

Afschaffing ouderbijdrage Jeugdhulp per 1 januari 2016

Hoewel voorliggende collegenota gaat over de eigen bijdrage Wmo, wordt hierin ook een kleine technische wijziging opgenomen van de ouderbijdrage in de Jeugdwet. Het betreft hier een wijziging in het Besluit Jeugdhulp 2015 gemeente Maastricht, die reeds per 1 januari 2016 feitelijk is doorgevoerd. Per 1 januari 2016 is namelijk landelijk besloten om de ouderbijdrage voor jeugdhulp af te schaffen. Deze bijdrage was bedoeld om ouders te laten meebetalen aan de verblijfskosten van kinderen die niet thuis verblijven omdat ze een vorm van jeugdhulp krijgen.

In het vigerende Besluit Jeugdhulp (versie 2) staat de ouderbijdrage nog opgenomen onder de begripsbepalingen (artikel 1) en in artikel 16. Deze bepalingen worden in versie 3 van dit besluit per 1 januari 2017 geschrapt (zie bijlage).

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

Het Kabinet voegt als gevolg van de landelijke verlaging van de rekenregels 50 miljoen euro toe aan het gemeentefonds per 1 januari 2017. Dit bedrag wordt verdeeld via de integratie-uitkering Sociaal domein volgens het objectieve verdeelmodel Wmo 2015 (septembercirculaire 2016).

Voor Maastricht wordt de compensatie geraamd op €0,5 mln. Dit bedrag is volledig ingezet aangezien Maastricht reeds vanaf 1 januari 2015 een verlaagd eigen bijdragebeleid voert en opnieuw per 1 januari 2017 een lagere eigen bijdrage hanteert dan het Rijk als maximum stelt.

De precieze effecten van voorliggend voorstel zijn inzichtelijk vanaf het moment dat het CAK de per 1 januari 2017 geïnde eigen bijdragen overmaakt aan de gemeente. Hierover zal in de marap worden gerapporteerd.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

Voorliggend voorstel is in lijn met het advies van de Wmo-raad Maastricht (Advies nr. 28 maatwerk inkomensondersteuning d.d. 10 juni 2014). Hierin wordt geadviseerd om ondersteuningsbehoevenden te compenseren in hun meerkosten via o.a. het verlagen van de eigen bijdrage. Uit navraag bij de Integrale Adviescommissie Sociaal Domein (waar de Wmo-raad in is opgegaan) is naar voren gekomen dat dit advies in lijn is met het huidige standpunt van de Adviescommissie.

11. Voorstel

Beslispunten:

1. In te stemmen met de volgende rekenregels (parameters) per 1 januari 2017 voor het berekenen van de maximale eigen bijdrage Wmo:
  - a. de basisbijdrage per 4 weken voor inkomens onder het inkomensbedrag wordt voor alle huishoudtypen op 80% gesteld van hetgeen landelijk is bepaald;
  - b. de inkomensbedragen worden voor alle huishoudtypen gelijk gesteld aan hetgeen landelijk is bepaald;
  - c. de inkomensafhankelijke bijdrage – het zogenaamde marginaal tarief – wordt voor alle huishoudtypen vastgesteld op 80% van hetgeen landelijk is bepaald.
2. In te stemmen met het gewijzigde Besluit maatschappelijke ondersteuning 2015 gemeente Maastricht per 1 januari 2017, specifiek ten aanzien van het gewijzigde artikel 33 lid 3, waarin de onder beslispunt 1 genoemde rekenregels per 1 januari 2017 worden geformaliseerd.
3. In te stemmen met het gewijzigde Besluit Jeugdhulp 2015 gemeente Maastricht per 1 januari 2017, specifiek ten aanzien van het verwijderen van bepalingen inzake de afgeschafte ouderbijdrage, in artikel 1 en artikel 16.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Voorgestelde aanpassingen wordt verwerkt in het bijgevoegde gewijzigde Besluit maatschappelijke ondersteuning 2015 gemeente Maastricht (versie 7) en het gewijzigde Besluit Jeugdhulp 2015 gemeente Maastricht (versie 3), welke beide van kracht worden per 1 januari 2017.

De voorgestelde aanpassingen worden op de gebruikelijke wijze doorgegeven aan het CAK. Het CAK zal er vervolgens voor zorgen dat de gewijzigde rekenregels worden toegepast in hun informatievoorziening richting de individuele klant over hun maximaal mogelijke eigen bijdrage en bij de daadwerkelijk facturering richting onze inwoners. Tevens worden deze rekenregels verwerkt in het rekenprogramma van het CAK waarmee klanten online een proefberekening kunnen uitvoeren voor hun individuele situatie.

Tenslotte is nog van belang dat – conform afspraak met de gemeenteraad - de Wmo-verordening in het tweede kwartaal van 2017 op diverse onderdelen aangepast zal worden. De VNG heeft onlangs in een ledenbrief (Lbr. 16/090, Aanpassing modelverordening Wmo 2015 i.v.m. uitspraak CRvB) een gewijzigde modelverordening Wmo toegestuurd aan gemeenten. Belangrijke wijziging hierin is de delegatiebepaling van de (eigen) bijdragen, waarvan gesteld wordt dat het vaststellen van (eigen)

bijdragen enkel een raadsbevoegdheid is. Gezien het spoedeisende karakter van voorliggende collegenota, maakt het college op dit moment nog gebruik van de door de gemeenteraad gedelegeerde bevoegdheid. Deze werkwijze is voor de vaststelling van eigen bijdragen (nog) niet door de CRvB als ontoelaatbaar bestempeld. Het college wil echter ook naar de toekomst toe zorgvuldig handelen op dit belangrijke thema. Daarom wordt hierbij reeds aangekondigd dat het vaststellen van (eigen) bijdrage zal worden opgenomen in de nieuwe Wmo-verordening, conform voorstel van de VNG. Het traject hiertoe zal begin 2017 starten.

Collegevoorstel